WIKIPEDIA

Idioma shona

Esti artículu o seición necesita **referencies** qu'apaezan nuna **publicación acreditada**, como revistes especializaes, monografíes, prensa diaria o páxines d'Internet fiables.
Pues añadiles tu mesmu o avisar al autor principal del artículu (https://ast.wikipedia.org/w/index.php?title=Idioma_shona&action=history) na so páxina d'alderique pegando: `{{subst:Avisu referencies|Idioma shona}} ~~~~`

El **shona** (*ChiShona*) o **yona** ye una llingua bantú, nativa de Zimbabue.[1] Ye oficial nesi país xuntu col inglés y l'idioma ndebele.[2] Tamién se fala en Mozambique, Zambia y Botsuana. En total suman 7 millones de falantes.

El shona ye una llingua escrita estándar con una ortografía y gramática que foi codificada mientres el sieglu XX y fita a principios de la década de 1950. La primer novela en shona foi *Feso*, de Solomon Mutswairo, y publicóse en 1957.[3] Enseñar nes escueles, pero polo xeneral nun ye'l mediu d'instrucción n'otres materies. Tien una lliteratura y descríbese al traviés de diccionarios monollingües y billingües (principalmente shona↔inglés). El shona modernu basar nel dialeutu faláu polos karanga (el *ikalanga*) de la provincia de Masvingo, la rexón en redol a Gran Zimbabue, y los zezuru, del centru y norte de Zimbabue. Sicasí, tolos dialeutos shona son consideraos oficialmente de la mesma importancia y enséñense nes escueles locales.

La llingua shona ye miembru de la gran familia de les llingües bantús. Na zona de clasificación de les llingües bantús de Guthrie, la zona S10 designa un dialeutu continuu de variedaes estrechamente rellacionaes, incluyíos el mesmu shona, el manyika, el nambya, y el ndau, falaos nel centru de Mozambique y Zimbabue; Tawara y Tewe, que s'atopa en Mozambique, y el ikalanga en Botsuana.

Shona
'ChiShona'

Faláu en	Zimbabue Mozambique Botswana
Zona	África oriental
Falantes	9 000 000
Puestu	107 (http://www.davidpbrown.co.uk/help/top-100-languages-by-population.html) (Ethnologue 1996)
Familia	Níxer-Congu

Volta-Congu
Benue-Kwa
Benue-Congu
Bantoide
Bantoide S
Bantú (S.10)
Llingües shona
Idioma Shona

Alfabetu	Alfabetu llatín
	Estatus oficial
Oficial en	Zimbabue
Reguláu por	*Nun ta reguláu*
	Códigos
ISO 639-1	`sn`
ISO 639-2	`sna`
ISO 639-3	`sna (http://www.sil.org/iso639-3/documentation.asp?id=sna)`

Los falantes de shona moviéronse anguaño a Zimbabue mientres la gran espansión bantú.

El shona tien cinco vocales: a, y, i, o, o; y tien un ricu inventariu consonánticu, que la so particularidá probablemente son los carauterísticos "soníos xiblaos" transcritos como "zv" (posiblemente unu de los más frecuentes; *zvakanaka* por casu, *perbién*), "dzv", "sv" y "tsv". Trátase d'un idioma tonal, anque'l tonu nun ta representáu na ortografía.

Dialeutos

Hai munches variedaes ensin reconocer oficialmente, amás de posibles llingües criollas. *Ethnologue* describe los siguientes dialeutos, que de la mesma s'estremen en subdialeutos:[4]

- **Hwesa**.
- **Karanga** o **chikaranga**, faláu en redol a Masvingo, al sur de Zimbabue.
- **Korekore**, faláu en redol a Mvurwi, al norte de Zimbabue.
- **Zezuru**, faláu na rexón de Mashonaland y wialio (Zimbabue) y alredor de Ḥarare (tamién en Zimbabue).

Referencies

1. «Les llingües falaes de Zimbabwe (http://www.studycountry.com/es/guia-paises/ZW-language.htm)». Consultáu'l 26 de marzu de 2017.
2. «Zimbabwe (https://www.ethnologue.com/country/zw/languages)». Consultáu'l 26 de marzu de 2017.
3. «Feso work by Mutswairo (https://global.britannica.com/topic/Feso)». Consultáu'l 26 de marzu de 2017.
4. «Shona (https://www.ethnologue.com/language/sna)». Consultáu'l 26 de marzu de 2017.

- Consulta la edición de Wikipedia **n'idioma shona**.

Control d'autoridaes	**Proyeutos Wikimedia** · Datos: Q34004 · **Identificadores** · BNF: 119368573 (https://catalogue.bnf.fr/ark:/12148/cb119368573) (data) (http://data.bnf.fr/ark:/12148/cb119368573) · GND: 4326191-7 (https://d-nb.info/gnd/4326191-7) · LCCN: sh85121756 (https://id.loc.gov/authorities/sh85121756) · NDL: 00572248 (https://id.ndl.go.jp/auth/ndlna/00572248) · SUDOC: 027295486 (https://www.idref.fr/027295486) · **Diccionarios y enciclopedies** · Britannica: url (https://www.britannica.com/topic/Shona-language)

Sacáu de «https://ast.wikipedia.org/w/index.php?title=Idioma_shona&oldid=2959868»

La última edición d'esta páxina foi el 5 may 2020, a les 15:13.

El testu ta disponible baxo la Llicencia Creative Commons Reconocimientu/CompartirIgual 3.0; puen aplicase otres cláusules más. Llei les condiciones d'usu pa más detalles.